

Burjassot

Municipi de l'Horta del Nord, al nord-oest de la ciutat de València, al límit de la plana regada per les séquies de Montcada i de Tormos (al sector anomenat els Deserts de Dalt) amb els turons que tanquen l'horta a l'oest.

Població: 38.433 h [2009] ; **Extensió:** 3 km²

L'agricultura ha anat perdent importància relativa (el 1991 només s'hi dedicava l'1% de la població activa). El regadiu (79 ha), que predomina totalment sobre el secà, és dedicat principalment a tarongers (25 ha) i productes d'horta (54 ha). La terra és conreada en un 95% pels propietaris, i la resta, per arrendataris. Hi ha una estació fitopatològica. Hom explota els jaciments d'argila. De la indústria, important activitat econòmica del municipi (33% de la població ocupada el 1991), que ha esdevingut, a més, residència de nombroses persones que treballen a València, destaquen, a més de la tèxtil tradicional (seda i llenceria), les del ciment, de la ceràmica, del vidre i de materials per a la construcció, les indústries metal·lúrgiques i les de mobles i de joguines. El sector terciari és avui el principal (52% de la població ocupada el 1991). L'augment de la població, que gairebé s'ha decuplicat des del 1900, ha estat causat per un fort corrent immigratori. S'ha convertit en un barri de València, i en un dels municipis més poblats de l'Horta. El *poble* (37 727 h agl [2006], *burjassoters* ; 39 m alt.) és damunt un turó; la seva expansió vers el nord ha fet que hagi format gairebé un sol nucli urbà amb Godella (en conjunt, 44 216 h [1991]); el ferrocarril elèctric de Bétera i sobretot les línies d'autobusos l'incorporen a l'àrea metropolitana de València. L'habitació en coves, pròpia d'aquesta zona de l'Horta, que havia tingut un nucli important a Burjassot, ha anat disminuint. La població té l'origen en una alqueria musulmana; després de la conquesta catalana pertangué uns quants anys (1238-58) al monestir de Ripoll; la senyoria fou adquirida el 1389 pel jurista i escriptor Domènec

Mascó, el qual transformà la residència senyorial en un gran palau emmerletat, del qual es conserven encara enteixinats mudèjars. El 1425 passà a l'almoïna de la seu de València. Al final de la guerra de les Germanies els habitants de Burjassot donaren mort a l'Encobert (1522), que s'hi havia refugiat. El 1600 l'arquebisbe Juan de Ribera adquirí la senyoria i reformà de nou el palau, que convertí en residència d'esplai, i n'amplià la devesa; les rendes i la jurisdicció civil i criminal foren deixades pel patriarca al Col·legi del Corpus Christi de València, que les conservà fins al començament del s. XIX. L'actual església parroquial de Sant Miquel, iniciada el 1737, és d'estil neoclàssic; fou decorada amb pintures al fresc de l'escola de Vergara, i posteriorment amb pintures de Vicent López. El 1823, durant la invasió dels Cent Mil Fills de Sant Lluís, el general Sempere hi establí una junta que dirigí les operacions militars dels absolutistes al País Valencià. Hom atribueix a Cabrera el cruel afusellament, durant la primera guerra Carlina (1837), de 37 oficials liberals fets presoners en l'acció del pla del Pou, a les Sitges de Burjassot. El 1916 el palau esdevingué residència d'una fundació per a estudiants amb el nom de Colegio Mayor Juan de Ribera. Als turons del sector occidental del terme, nombroses famílies de València s'han fet construir cases d'estiueig; a més, hi ha les antigues Sitges de Burjassot, de la ciutat de València, amb l'ermita de Sant Roc. A la zona de l'horta hi ha algunes de les alqueries més notables de la comarca, com és ara la del Pi i la del Moro, en part de construcció gòtica.